

Arbeidsprogram

for

Unge funksjonshemmede

2018

- 1 Unge funksjonshemmede er en interesseorganisasjon for 35 frivillige
2 ungdomsorganisasjoner, som til sammen har over 25 000 medlemmer. Siden 1980 har
3 Unge funksjonshemmede kjempet for deltakelse og likestilling for ungdom med
4 funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer.
- 5 I dag er vi en sentral kunnskapsleverandør og samarbeidspartner for alle som jobber
6 med arbeidsliv, helse og organisasjonsutvikling for unge med funksjonsnedsettelse og
7 kroniske sykdommer.
- 8 Unge funksjonshemmede er partipolitisk uavhengig. Organisasjonen er demokratisk og
9 selvstendig, og har eget styre, eget regnskap og egne vedteker.
- 10 Arbeidsprogrammet tar utgangspunkt i Unge funksjonshemmedes vedteker og
11 prinsippprogram. Arbeidsprogrammet er uttrykk for medlemsorganisasjonenes felles
12 politiske og organisatoriske prioriteringer for 2016, og definerer resultatmål og
13 suksesskriterier. I de politiske og organisatoriske prioriteringene inngår også
14 internasjonalt arbeid, kunnskapsinnhenting og -formidling, kommunikasjon og
15 driftsoppgaver.
- 16 Styret i Unge funksjonshemmede vil på grunnlag av vedtatt arbeidsprogram utarbeide
17 en handlingsplan, med enkelttiltak og retningslinjer for det løpende arbeidet.
- 18

19 **Interessepolitisk arbeid**

20 Unge funksjonshemmede ønsker å løfte hele vår politikk inn i arbeidet med den
21 helhetlige strategiplanen for mennesker med nedsatt funksjonsevne og prioritere dette
22 arbeidet.

23

24 **PRIORITET NR. 1: Utdanning**

25 For personer med funksjonsnedsettelse eller kroniske sykdommer, er utdanning enda
26 viktigere for å komme i jobb enn for andre grupper. Lavere utdanning peker seg ut som
27 hovedårsaken til at personer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer i liten
28 grad får økt inntekt etter fylte 30 år, slik de fleste andre får.

29 Universitets- og høyskoleloven slår fast at studieinstitusjoner så langt som mulig skal
30 legge til rette for studenter med særskilte behov, og at dette ikke skal føre til reduserte
31 faglige krav. Undersøkelser tyder likevel på at mange opplever mangelfull tilrettelegging,
32 og avslutter utdannelsen på grunn av dette.

33

34 ***Prioriterte saker***

35 • *Prioritet 1:* Jobbe for at statlige myndigheter må sikre at unge med
36 funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer får samme mulighet som andre til
37 å fullføre videregående skole med alle fag og eventuell praksis som trengs for å
38 få enten yrkes- eller studiekompetanse.

39

40 *Prioritet 2:* Jobbe for at Barnekonvensjonen, FN-konvensjonen for mennesker
41 med nedsatt funksjonsevne, opplæringsloven og grunnloven skal ligge til grunn
42 for beslutninger som angår elever med funksjonsnedsettelse og kroniske
43 sykdommer. Herunder følge opp utvalget som gjennomgår
44 spesialundervisningen.

45

46 • *Prioritet 3:* Jobbe for at elever og ansatte i skolen skal sikres mer kunnskap og
47 kompetanse om rettigheter og muligheter for elever med funksjonsnedsettelse
48 og kroniske sykdommer.

49

50 • *Prioritet 4:* Jobbe for at grunnskole og videregående opplæring, samt skoleeiere
51 må gi alle ungdommer tilbud om undervisning under opphold på sykehus eller

52 rehabiliteringsinstitusjon, og sikres ressurser til dette.

53

54 • *Prioritet 5:* Jobbe for reell brukermedvirkning for funksjonshemmede og kronisk
55 syke studenter på universiteter og høyskoler.

56

57 • *Prioritet 6:* Jobbe for at alle som har behov for tilrettelagt pensum skal ha
58 produksjonsrett på det foretrukne mediet.

59

60 **PRIORITET NR. 2: Arbeidsliv og levekår**

61 Å ha en jobb er en viktig forutsetning for å leve et selvstendig liv, og gir muligheten til
62 bruke evnene sine, bidra til samfunnet og inngå i et fellesskap på en arbeidsplass.

63 Ungdom med funksjonsnedsettelse har lavere yrkesdeltakelse enn andre grupper, og
64 dette har vært stabilt i lang tid. Unge funksjonshemmede mener myndighetene og
65 partene i arbeidslivet har ansvar for å gjøre det mulig for alle helt eller delvis arbeidsføre
66 å jobbe.

67 Unge uføre må sikres levekår og mulighet til deltakelse i samfunnet på linje med andre.
68 Ungdom med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer skal oppleve frihet fra
69 diskriminering. Norge må oppfylle forpliktelsene i internasjonale konvensjoner om
70 rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse, og jobbe for bedre levekår for disse
71 gruppene gjennom utviklingssamarbeid og på internasjonale arenaer der Norge deltar.

72

73 ***Prioriterte saker***

74 • *Prioritet 1:* Jobbe for økt ungdoms- og arbeidsmarkedskompetanse ved alle NAV-
75 kontor.

76 • *Prioritet 2:* Jobbe for å fjerne den øvre aldersgrensen på 22 år og taet på 3 års
77 varighet for utdanning som arbeidsrettet tiltak, og for at det fremdeles skal være
78 mulig for saksbehandlere i NAV å utvise skjønn når vedtak om utdanning som
79 arbeidsrettet tiltak skal fattes.

80 • *Prioritet 3:* Jobbe for at endringen i folketrygdloven som legger til rette for et
81 strammere stønadsløp og økte arbeidsinsentiver for AAP
82 (arbeidsavklaringspenger) ikke får negative konsekvenser for unge med
83 funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer.

- 84 • *Prioritet 4:* Jobbe for politiske vedtak nasjonalt og lokalt som sikrer at mottakere
85 av helserelevante tjenester skal ha mulighet til å kunne delta på alle ønskede
86 arenaer og kunne utnytte egne ressurser.
- 87 • *Prioritet 5:* Jobbe for at Unge funksjonshemmede får en stemme inn i revisjonen
88 av IA-avtalen delmål 2. Og at denne blir fulgt opp og satt på den politiske agenda
89 med tiltak som virker.

90

91 **PRIORITET NR. 3: Ungdomshelse**

92 Ungdom i Norge møter i dag et helsevesen som ofte ikke er tilpasset behovene og
93 livssituasjonen som unge mennesker har. Skolehelsetjenesten og andre lokale
94 lavterskeltilbud er mange steder lite utbygd eller ikke-eksisterende. Det finnes ingen
95 nasjonale retningslinjer for når en ungdom skal bli innlagt på barneavdeling eller
96 voksenavdeling på sykehus, eller for oppfølging av ungdom. Habiliterings- og
97 rehabiliteringstilbudet til ungdom er mangelfullt, og informasjon når ofte ikke fram.

98 Mange unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer bruker helsetjenester
99 oftere og over lengre tid enn andre grupper på sin alder. Ungdom er forskjellige, men
100 helsetilbudene er gjerne lite fleksible, og innrettet enten mot yngre barn eller voksne.

101 Ungdomshelsestrategien kom våren 2016.

102

103 ***Prioriterte saker***

- 104 • *Prioritet 1:* Arbeide for nasjonale retningslinjer for overganger mellom barne- og
105 voksenavdeling på sykehus.
- 106
- 107 • *Prioritet 2:* Jobbe for utbygging av skolehelsetjenesten og helsestasjoner for
108 ungdom i hele landet og forskriftsfesting av bemanningsnormer.
- 109
- 110 • *Prioritet 3:* Jobbe for økt åpenhet om funksjonshemmedes seksualitet, og for at
111 unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer sikres tilgang til
112 tilpasset og anonym rådgivning om seksualitet og seksualtekniske hjelpemidler,
113 herunder også fokus på fertilitetsproblematikk.
- 114
- 115 • *Prioritet 4:* Jobbe for at tannhelse kommer inn i folketrygden for alle.

- 116
117 • *Prioritet 5:* Jobbe for å løfte ungdomsperspektivet i ny nasjonal strategi for sjeldne
118 diagnoser, og videreføre arbeidet for unge sjeldne på feltet for øvrig.

119
120 **PRIORITET NR. 4: Organisasjonenes rammevilkår**

121 Stabile og enklere rammevilkår for organisasjonene er avgjørende for demokratisk og
122 inkluderende ungdomsarbeid, der organisasjonene kan gi flest mulig gratis tilbud,
123 prioritere det de selv mener er viktigst for medlemmene, og bygge opp organisasjonen
124 over tid.

125 Alle barne- og ungdomsorganisasjoner må sikres nødvendig ressurser for at
126 medlemmer med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer kan delta på linje med
127 andre, også i utveksling og internasjonalt rettet arbeid.

128

129 ***Prioriterte saker***

- 130 • *Prioritet 1:* Jobbe for at organisasjonene for ungdom med funksjonsnedsettelse
131 og kroniske sykdommer blir mindre avhengige av prosjektstøtte, gjennom økt
132 grunnstøtte fra staten og økt gavefradrag ^[L]_[SEP]
133
- 134 • *Prioritet 2:* Jobbe for at organisasjonene for ungdom med funksjonsnedsettelse
135 og kroniske sykdommer får bedre rammevilkår for å drive internasjonalt
136 ungdomsarbeid og utveksling på linje med andre barne- og
137 ungdomsorganisasjoner.
- 138
- 139 • *Prioritet 3:* Oppmuntre Unge funksjonshemmedes medlemsorganisasjoner til å
140 søke samarbeid for andre minoritetsgrupper.

141

142 **Organisatorisk arbeid**

143

144 ***Prioriterte saker***

- 145 • *Prioritet 1:* Bidra til å bygge kompetanse i medlemsorganisasjonene på
146 interessepolitisk arbeid, og gi organisasjonene bedre muligheter til å bidra inn i
147 Unge funksjonshemmedes løpende arbeid med politisk påvirkning.

- 148 • *Prioritet 2:* Jobbe for at Unge funksjonshemmede får flere
149 medlemsorganisasjoner.

- 150 • *Prioritet 3:* Fremme mulighet for samarbeid på tvers av ulike
151 diagnoseorganisasjoner, og andre relevante organisasjoner (f.eks: Lo, Ys, Virke).

- 152 • *Prioritet 4:* Bidra til nordisk nettverksbygging gjennom samlinger og
153 erfaringsutveksling i organisatorisk arbeid, og i arbeidet mot nordiske
154 grensehinder på arbeids- og utdanningsfeltet

- 155 • *Prioritet 5:* Søke prosjektmidler for å legge til rette for medlemsorganisasjonenes
156 bidrag til internasjonalt arbeid, samt bistandsarbeid gjennom Atlas-alliansen.
157

158 ***Prioriterte enkelttiltak***

- 159 • Minst ei kurshelg med interessepolitiske og organisatoriske tema.
- 160 • Minst ett arrangement for medlemsorganisasjonene som er knyttet til deres
161 internasjonale arbeid.
- 162 • Arrangere minst en samling for medlemsorganisasjoner for ungdom med sjeldne
163 diagnoser.
- 164 • Minst to ansattnettverksmøter med organisatorisk tema.
- 165 • Minst seks nyhetsbrev fra Unge funksjonshemmede til medlemsorganisasjonene i
166 løpet av arbeidsåret.
- 167 • Gjøre alle interessedokumenter (som høringssvar, politiske notater og
168 rapporter) tilgjengelig på nettsidene fortløpende, og legge til rette for å strøme
169 Unge funksjonshemmedes arrangement.

170